

ULUSLARARASI
KADIN VE HUKUK SEMPOZYUMU

TÜRKİYE
BAROLAR BİRLİĞİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ

KADIN VE HUKUK

ŞİDDET MAĞDURUNUN VE ŞİDDET UYGULAYANIN AVUKAT HAKKI: İSTANBUL SÖZLEŞMESİ İLE ULUSAL MEVZUATIN KARŞILAŞTIRILMASI

Esra Gençer Özdemir[□]

AMAÇ

Kadına ve diğer mağdurlara yönelik şiddetle etkin mücadele, tüm şiddet mağdurlarını hukuki zırh ile muhafazayı zorunlu kılmaktadır. Ancak şüphelinin/sanığın istemi halinde HER ZAMAN avukat hakkı varken, hatta Ceza Muhakemesi Kanunu madde 150’de sayılan belirli hallerde ŞÜPHELİNİN/SANIĞIN TALEBİ OLMAKSIZIN ZORUNLU OLARAK AVUKAT ATANIRKEN, şikâyetçiye sadece Ceza Muhakemesi Kanunu madde 234’te sayılan belli koşullarda avukat atanmaktadır. Ulusal mevzuatta mağdurların avukat hakkı anlaşılabilir ve kabul edilemez bir şekilde kısıtlanmıştır. Uygulamada yaşanan sorunlar da eklenince KADINLAR ve DİĞER ŞİDDET MAĞDURLARI AVUKAT HAKKINDAN YOKSUN KALMAKTA, bu nedenle can güvenliklerinin sağlanması da güçleşmekte; İstanbul Sözleşmesi’nin tarafı olmanın zorunlu bir sonucu olarak bu konuda ivedilikle ek düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır.

YÖNTEM

Şiddet mağduru kadınların/ev içi şiddet mağdurlarının Ceza Muhakemesi Kanunu madde 234’te düzenlenen avukat hakkı ile şiddet uygulayanın Ceza Muhakemesi madde 150’de düzenlenen avukat hakkı ayrıntılı olarak ele alınmış ve İstanbul Sözleşmesi’nin tüm şiddet mağdurlarına avukat hakkı tanıyan hükümleri ile karşılaştırılmıştır.

TEMEL SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Anayasanın 90. maddesinin 5. fıkrası gereğince uluslararası antlaşmalarla ulusal mevzuatın çelişmesi halinde uluslararası antlaşma hükümleri esastır. Dolayısıyla Ceza Muhakemesi Kanunu’nun şiddet mağdurunun avukat hakkını kısıtlayan hükümleri zımnen mülgadır. Çünkü İstanbul Sözleşmesi gereğince şiddet mağduru kadınlar başta olmak üzere TÜM ev içi şiddet mağdurlarına avukat hakkı tanınmakta, hatta şiddet mağdurlarına atanacak bu avukatların “kadına yönelik şiddetle mücadele” konusunda uzmanlaşmış olması aranmaktadır

[□] Antalya Barosu Kadın Hakları ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Kurulu, av.esragencer@hotmail.com